

Skillinger end nødvendigt. Det var ikke mere, end jeg havde ventet mig, men jeg siger desuagtet Tak for hans Tilslutning til at lade Andelsforeningerne beholde deres Selvstyre. Kald det sygeligt, men det er nu en Gang groet sammen med Opfattelsen ude i Landet, at det er nødvendigt for deres gode og sunde Trivsel, at de beholde det Selvstyre. Jeg takker ham, fordi han saa kraftigt har løftet Røsten derfor, det vil finde Paaskønnelse i vide Kredse.

Sørensen-Saksager: Jeg skal kun anmode det eventuelle Udvalg om, at det tager en lille Smule skaansomt paa det forelagte Lovforslag og ikke saadan uden videre affejer det med den Motivering, at vi ikke have Brug for en Lov af den Beskaffenhed her i Landet. Jeg tror, vi have det og ville faa det endnu mere i Fremtiden. Det er jo en Kendsgerning, at vi her i Landet paa forskellig Vis gaa frem ad Opfindsomhedens Vej, det gælder indenfor Forretningslivet og paa saa mange andre Omraader. Det Resultat, man er kommen til i Kommissionen, er ikke det, som vi alle sammen kunne ønske, maaske ingen i den Kommission har naaet sine Ønskers Maal. Til det Forslag, der foreligger her, kan der siges en hel Del, som allerede fremdraget af ærede Medlemmer, men paa den anden Side skal det siges, at de Folk i den Kommission, som ikke vare knyttede til Andelsvirksomheden, tænkte og talte med Velvillie om den Sag, idet de godt forstod, at der paa dette Omraade ligger saa store Værdier og saa stort et Arbejde, at det skulde man vare sig for at lægge Hindringer i Vejen for, men at man paa den anden Side maatte sætte Bolværk for, at der ind under Andelsbevægelsen skulde skyde sig usunde Foretagender, som kunde skade Bevægelsen. Det synes mig, at der under alle Kommissionens Forhandlinger ikke blev sagt et eneste Ord, der tilsigtede at lægge Hindringer i Vejen for Bevægelsens Udvikling. At Forslaget ikke er blevet saa klart som ønskeligt, er jo givet; næsten ethvert Lovforslag kan trænge til Ændringer, og ogsaa dette trænger dertil. Jeg finder, at man maa stærkt skelne imellem de Virksomheder, der staa med solidarisk Ansvar og dem, som have begrænset Ansvar. De store Produktionsforeninger, som omsætte for mange Millioner, have i Regelen den fulde solidariske Ansvarlighed; for dem behøver man slet ingen Lov. Men for de andre, dem med den begrænsede Ansvarlighed enten paa det ene eller andet Omraade, kan der være Grund til at træffe Lovbestem-

melser, maaske lige saa godt som for Aktieselskaber. Ellers vil det, som det er blevet sagt, kunne ske, at man faar Aktieselskaber ind under Andelsselskabsformen. Det var Hovedforanledningen til Udarbejdelsen af dette Lovforslag, at man vilde sætte en Bom for, at usunde Aktieselskaber skulde skyde sig ind under Andelsselskaberne. Men der var sikkert ingen, hverken den Gang den sidste eller den Gang den forrige Kommission blev nedsat, som tænkte paa, at Andelsvirksomheden skulde trækkes ind under den samme Lov i den Udstrækning, som sker her. I Lovforslaget er der truffet Bestemmelser, som synes mig ikke i videre Grad at kunne genere de virkelig sunde og solide Andelsforetagender — det synes mig kun at kunne ske i nogle enkelte Tilfælde. Jeg beder det kommende Udvalg tænke derover og lytte til de Raad, som ere udtalte fra anden Side, og til de Ønsker, som maaske endnu ville blive fremsatte. Der blev vistnok af det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Sonne), talt om § 31 i Lovforslaget. Jeg indrømmer, at den ikke er klart affattet, men jeg tror, at det ærede Medlem tillagde den en anden Betydning, end den i Virkeligheden har. Der staaer jo: uden Samtykke af alle dem o. s. v. Der tænkes naturligvis paa Hovedbestemmelserne i selve Lovforslaget for Andelsvirksomheden, om Kapitalen, den solidariske Ansvarlighed, Stemmeretten o. s. v. Heri kan der ikke ske Forandringer uden Medlemmernes Samtykke, men jeg erkender, at der burde staa, at hvis sligt skulde ske, maatte vedkommende kunne træde tilbage og frigøre sig for sit Ansvar. — Der er altsaa enkelte Ting, som bør rettes, men efter min Mening er Forslaget som Helhed et godt Grundlag at bygge videre paa. Der gives indenfor Andelsforeningerne Foreninger, og Spørgsmaalet bliver da, hvorvidt Begrebet et enkelt Medlem strækker sig. Hvis en saadan Forening, der staaer under en større Forening, skal kaldes et Medlem, saa er den Ansvarlighed, det Kontingent, man kræver, 100 Kr., ikke for stort, men hvis man vil kræve, at 100 Kr. skulde være tegnede for hver enkelt Person, der er Medlem, saa er det for meget. Denne Bestemmelse er kommen ind fra Aktieloven, hvor det kræves, at Aktierne skulde være paa mindst 100 Kr., man have ment, at der saa skulde kræves samme Sum her. Der er fra enkelte Sider foreslaaet, at Tallet skulde være mindre, og andre har ment, at det skulde overlades til Foreningerne selv at fastsætte Tallet, idet man vilde have Lovforslaget saa rummeligt, at der kunde levnes Foreningerne